

**Interuniversitaire
Master in de
Literatuurwetenschappen**

Academiejaar 2011-2012

Katholieke Universiteit Leuven

Universiteit Antwerpen

Vrije Universiteit Brussel

Universiteit Gent

Doelstelling

De Master na Master Literatuurwetenschap is een interuniversitaire gespecialiseerde derde-cyclus-opleiding die de verschillende literatuurwetenschappelijke methoden zoals die op het niveau van de bachelor en van de initiële master worden behandeld uitdiept en de deskundigheid terzake verhoogt. Het programma bereidt de student voor op zelfstandig wetenschappelijk onderzoek, waarbij enige nadruk wordt gelegd op interdisciplinariteit. Tegelijkertijd worden een aantal gevorderde praktische vaardigheden bijgebracht, zowel met betrekking tot het verzamelen, beheren en verwerken van informatie als het presenteren van onderzoeksresultaten. Tevens wordt aandacht besteed aan het professioneel aanwenden van theoretische kennis binnen het brede culturele veld.

Toelatingsvoorwaarden

Rechtstreekse instroom:

- *Master in de taal- en letterkunde*
- *Master in de westerse literatuur*
- *Master in de vergelijkende moderne letterkunde*
- *Master in de historische taal- en letterkunde*
- *Master in de taalkunde*
- *Master in de taal- en regiostudies: oosterse talen en culturen / Oost-Europese talen en culturen / Afrikaanse talen en culturen*

Na geschiktheidsonderzoek:

- *Ander masterdiploma in humane wetenschappen*

Een voldoende literatuurwetenschappelijke voorkennis is vereist. Indien nodig wordt een leespakket voorgesteld waarover een formeel gesprek wordt gevoerd met docenten van de opleiding in de loop van de maand september voorafgaand aan het academiejaar waarin men de opleiding wil volgen.

Structuur en inhoud van de opleiding

De Master na Master Literatuurwetenschap heeft een omvang van 60 studiepunten en kan voltijds of deeltijds gevolgd worden (dagonderwijs). Studenten dienen een vakkenpakket ten belope van 40 studiepunten samen te stellen; daarnaast leggen zij een meesterproef af waarvan de omvang op 20 studiepunten wordt vastgelegd.

De opleiding biedt de studenten een intensieve en diepgaande studie van de hedendaagse literatuurwetenschap, met inbegrip van haar historische ontwikkeling, haar diversifiëring en haar plaats binnen de contemporaine cultuurwetenschap.

Te dien einde wordt in een eerste groep opleidingsonderdelen een geavanceerd disciplinair referentiekader aangereikt waarin de centrale probleemstellingen van de literatuurwetenschap gearticuleerd worden a.h.v. lectuur en discussie van fundamentele gevorderde teksten uit de theoretische en de vergelijkende literatuurwetenschap.

Een tweede groep opleidingsonderdelen (de "reguliere vakken") doet dienst als gevorderde case studies waarin deelaspecten van de literatuurwetenschap grondig worden bestudeerd onder leiding van onderzoekers met specifieke expertise in de materie terzake. Deze groep wordt opgesplitst in drie sub-groepen waarin resp. institutionele, historische, en tekstgerichte perspectieven uitgewerkt worden.

Een internationaal seminarie met een gerenommeerd literatuurwetenschapper stelt de studenten in de gelegenheid eerstehands kennis op te doen van de internationale academische literatuurwetenschap.

Een derde groep opleidingsonderdelen, de corpusvakken, biedt de studenten de mogelijkheid om de diverse in de overige opleidingsonderdelen aangereikte methodologische principes te toetsen aan een welbepaald corpus primaire teksten onder begeleiding van onderzoekers met expertise terzake.

De meesterproef, geconcipieerd als een publiceerbaar wetenschappelijk artikel, zorgt ervoor dat de studenten vertrouwd raken met de vereisten voor een actieve participatie in het contemporaine literatuurwetenschappelijke bedrijf.

Schematische structuur

Semester 1		Examens	Semester 2		Examens
<i>Blok 1</i>	<i>Blok 2</i>		<i>Blok 3</i>	<i>Blok 4</i>	
Gevorderd referentiekader	Reguliere vakken		Internationaal plichtvak	Corpusvak	
Week 1-6	Week 7-13		Week 14-20	Week 21-26	
2 plichtvakken	3 vakken		1 vak	1 vak	
8 stp	18 stp		8 stp	6 stp	
(brugmodules)			Individuele meesterproef 20 stp		

Inhoudelijke structuur

(de gecursiveerde titels verwijzen naar de in 2011-12 effectief aangeboden opleidingsonderdelen waarvan de gedetailleerde profielen verderop worden uitgetekend)

1. GEVORDERD REFERENTIEKADER

Vergelijkende literatuurwetenschap

Theoretische literatuurwetenschap

2. REGULIERE VAKKEN

Literaire Institutionaliserings- en Genre-problematiek

Canonisering: *Theorie en praktijk van de teksteditie*

Genre-problematiek: *Vroegmoderne fictieliteratuur.*

Genre-problematiek: *Postkoloniale literatuur*

Genre-problematiek: *Theorie van de poëzie*

Historiografie van de literatuur en de literatuurwetenschap

Literatuur en geschiedenis: *Literatuur van de middeleeuwen*

Tekststudie

Genetische literatuurstudie: *Moderne manuscripten*

Interpretatie: *Literatuur en psychoanalyse*

3. INTERNATIONAAL PLICHTVAK

Gastseminarie met Prof. Charles Altieri (Berkeley)

4. CORPUSVAKKEN

Corpusvak 1: *De laatmoderne roman*

Corpusvak 2: *De verhalencyclus*

Corpusvak 3: *Kafka & Theory*

5. MEESTERPROEF

Bij de samenstelling van de **individuele programma's** gelden de volgende regels:

- Groepen 1, 3 en 5 zijn verplicht
- Uit groep 2 kiezen de studenten vrij 3 vakken
- Uit groep 4 kiezen de studenten 1 vak

Ter vervanging van een deel van de door het programma aangeboden opleidingsonderdelen kunnen studenten alternatieve opleidingsonderdelen in binnen- en buitenlandse equivalente programma's inbrengen. Adviezen hieromtrent worden op basis van individuele dossiers door het bestuur van de opleiding uitgebracht.

Praktische organisatie

Inschrijvingen

De studenten dienen zich voor de Master in de Literatuurwetenschappen in te schrijven aan de KULeuven:

*Dienst inschrijvingen
Studentensecretariaat
Naamsestraat 22
B-3000 Leuven
tel. 016/ 32 40 42*

BIJ VOORKEUR INSCHRIJVEN VÓÓR 15 OKTOBER OP DATUM VOORBEHOUDEN VOOR LETTERENFACULTEIT. VOOR LATERE INSCHRIJVINGEN ORTWIN DE GRAEF CONTACTEREN, TEL. 016/ 32 48 74

Coördinatie en administratie

Administratief verantwoordelijke voor Master in de Literatuurwetenschappen in het academiejaar 2011-2012 is:

*Mevrouw Mia Hamels
KUL – Departement Literatuurwetenschap
Faculteit Letteren
Blijde-Inkomststraat 21
B-3000 Leuven
tel.: 016/ 32 50 41 / fax: 016/ 32 50 68
e-mail: mia.hamels@arts.kuleuven.be*

Aanvullende informatie

De verantwoordelijken voor de Master in de Literatuurwetenschappen aan de participerende instellingen verstrekken u graag extra-inlichtingen over aard en opzet van het programma:

UAAntwerpen

Dirk Van Hulle

tel.: 03/265.42.74

e-mail: dirk.vanhulle@ua.ac.be

Vivian Liska

tel.: 03/265.52.44.

e-mail: vivian.liska@ua.ac.be

UGent

Bart Keunen

tel.: 09/ 264 37 97

e-mail: Bart.Keunen@UGent.be

Jürgen Pieters

tel.: 09/ 264 40 97

e-mail: Jurgen.Pieters@UGent.be

KULeuven

Sascha Bru

tel.: 016/ 32 48 40

e-mail: sascha.bru@arts.kuleuven.be

Anneleen Masschelein

tel.: 016/ 32 48 39

e-mail: anneleen.masschelein@arts.kuleuven.be

VUBrussel

David Gullentops

tel.: 02 629 26 55.

e-mail: david.gullentops@vub.ac.be

Hans Vandevoorde

tel.: 02/629.26.66

e-mail: hans.vandevoorde@vub.ac.be

Gevorderd referentiekader Vergelijkende Literatuurwetenschap FOTO2A

Betrokken docenten

Bart Keunen (UGent)
Reine Meylaerts (KULeuven)

Doelstellingen

De deelnemers verwerven een grondig inzicht in de problematiek van de vergelijkende literatuurwetenschap. Ze krijgen een inzicht in de recente ontwikkelingen in de vergelijkende literatuurwetenschap, via een historisch-situierende inleiding en via de analyse van een aantal centrale theoretische teksten. Daarnaast zijn zij in staat om zelfstandig theoretische teksten te bestuderen en te reflecteren (een eigen oordeel weten te vormen, een kritisch debat kunnen aangaan met andere opinies, weten het eigen standpunt te argumenteren en nader te illustreren) op cruciale thema's uit de studie van literaire fenomenen.

Inhoud

In eerste instantie wordt een algemeen theoretisch werk bestudeerd en in seminarie besproken; de voorkeur gaat daarbij uit naar een studie die tegelijk breed is georiënteerd én probleemgericht. Die bespreking wordt tijdens de eerste lesweek doorgevoerd in een reeks sessies (samen met het complementaire vak: 'Gevorderd referentiekader: Theoretische Literatuurwetenschap').

Aansluitend bij die complexe probleemstelling worden dan, in wekelijkse bijeenkomsten, een aantal centrale teksten uit de recente literatuurwetenschap bestudeerd. Op die manier wordt tegelijk een historisch en een theoretisch-methodologisch kader gepresenteerd voor het geheel van de opleiding. Wekelijks bereiden de deelnemers daartoe een of een paar teksten voor, op basis van een aantal vragen en problemen.

Binnen het vak vergelijkende literatuurwetenschap staat met name de problematiek van het 'literaire feit' in brede zin centraal. Hoe denken literatuurwetenschappers over de definiëring en legitimering van het begrip literatuur, over de relationaliteit van literaire verschijnselen, over literaire institutionalisering, over interliteraire dynamiek, over de interactie tussen teksten en literaturen (transfer, vertaling, intertekstualiteit, genrestudie), over literaire historiografie?

Onderwijsleeractiviteiten

Afwisselend hoorcollege en seminars

Evaluatieactiviteiten

- Permanente evaluatie (kleine voorbereidende opdrachten en deelname aan de discussies)
- Afsluitend essay via take-home-exam
- Mondeling examen op basis van onderzoeksopdracht

Studiemateriaal

Handboek en tekstmateriaal via een syllabus (met garantie voor diverse talen en onderzoekstradities)

Gevorderd referentiekader Theoretische Literatuurwetenschap FOTO3A

Betrokken docenten

Sascha Bru (KULeuven)
Ben De Bruyn (KULeuven)
Jurgen Pieters (UGent)

Doelstellingen

De deelnemers verwerven een grondig inzicht in de problematiek van de theoretische literatuurstudie. Ze krijgen een inzicht in de recente ontwikkelingen in de algemene literatuurwetenschap, via een historisch-situerende inleiding en via de analyse van een aantal centrale theoretische teksten. Daarnaast zijn zij in staat om zelfstandig theoretische teksten te bestuderen en te reflecteren (een eigen oordeel weten te vormen, een kritisch debat kunnen aangaan met andere opinies, weten het eigen standpunt te argumenteren en nader te illustreren) op cruciale thema's uit de studie van literaire fenomenen.

Inhoud

In eerste instantie wordt een algemeen theoretisch werk bestudeerd en in seminarie besproken; de voorkeur gaat daarbij uit naar een studie die tegelijk breed is georiënteerd én probleemgericht.

Aansluitend bij die complexe probleemstelling worden dan, in wekelijkse bijeenkomsten, een aantal centrale teksten uit de recente literatuurwetenschap bestudeerd. Op die manier wordt tegelijk een historisch en een theoretisch-methodologisch kader gepresenteerd voor het geheel van de opleiding. Wekelijks bereiden de deelnemers daartoe een of een paar teksten voor, op basis van een aantal vragen en problemen.

Binnen het vak literatuurtheorie staat met name de problematiek van de hermeneutiek in brede zin centraal. Hoe denken literatuurwetenschappers over de tekst, het statuut van de tekst, de literaire communicatie (auteur, lezer, doxa), de betekenis van teksten, de autonomie/heteronomie van literatuur, de literaire analyse en evaluatie...

Onderwijsleeractiviteiten

Afwisselend hoorcollege en seminars

Evaluatieactiviteiten

- Permanente evaluatie (kleine voorbereidende opdrachten en deelname aan de discussies)
- Mondeling examen op basis van een voorbereid betoog

Studiemateriaal

Handboek en tekstmateriaal via een syllabus (met garantie voor diverse talen en onderzoekstradities)

Theorie en praktijk van de teksteditie F0TQ5A

Betrokken docent

Yves T'Sjoen (UGent)

Doelstellingen

De studenten een grondige kennis bijbrengen van de belangrijkste theorieën en methodologieën op het gebied van de teksteditie in West-Europa en in Amerika.

Inhoud

De studenten krijgen een overzicht van de verschillende richtingen in de editietheorie: de Duits-Nederlandse richting van de historisch-kritische uitgaven, de Angelsaksische editietheorie en de Franse "Critique génétique". Aan de hand van case studies worden de verschillende richtingen in beeld gebracht. Ook de editie van briefwisseling en de praktijk van het annoteren komen ruimschoots aan bod. Daarnaast verwerven de studenten inzicht in de mogelijkheden van de elektronische editie.

Onderwijsleeractiviteiten

Hoorcolleges met oefeningen

Evaluatieactiviteiten

De studenten presenteren een referaat dat na revisie wordt ingediend als paper.

Studiemateriaal

Websites, tijdschriften, secundaire literatuur.

Vroegmoderne fictieliteratuur. Roman en antiroman in de XVIIe –XVIIIe eeuw FOTO8A

Betrokken docenten

Jan Herman (KULeuven)
Paul Pelckmans (UAntwerpen)

Doelstellingen

De studenten laten kennismaken met (a) een aantal cruciale werken uit de XVIIe/XVIIIe eeuw en (b) een aantal lopende debatten in de academische studie van de oudere letterkunde

Inhoud

In de zeventiende en achttiende eeuw brengen grote romans vaak een scherpe kritiek op, c.q. een radicale deconstructie van, de heersende romantradities. A. Kibedi Varga schreef al in 1982 dat de klassieke roman essentieel een antiroman was, waarbij wordt bedoeld dat de roman zichzelf construeert en definiëert in een onophoudelijke dialectiek met een verteltraditie en een al of niet dominante romanideologie, waarbij bovendien de narratologische categorieën zelf voortdurend ter discussie staan. De cursus toetst die these aan een reeks uitvoerige tekstfragmenten van canonieke teksten en beklemtoont hierin de autoreflexieve, meta-narratieve en/of antiromaneske aspecten.

Corpus (met, indicatief, enkele te bestuderen aspecten)

Cervantès, *Don Quichotte* (parodie van de ridderroman, problematisering van de tekstuele genese, ...).

Lafayette, *La Princesse de Clèves* (kritiek op de precieuze roman, problematiek van de waarschijnlijkheid, ...)

Defoe, *Robinson Crusoe* (vroegkoloniale ideologie, ...)

Sterne, *Tristram Shandy* (categoriën van de tijd en ruimte, métalepse, ...)

Rousseau, *La Nouvelle Héloïse* (de roman als zelfvernietiging)

Goethe, *Werther* (kritiek op de sentimentele roman)

Potocki, *Manuscrit trouvé à Saragosse* (totalisering en ontregeling van de verlicht-encyclopedische roman)

Onderwijsleeractiviteiten

Hoor- en discussiecolleges

Evaluatie activiteiten

Paper, naar keuze

- bespreking van een ander tekstfragment in functie van één van de in de colleges behandelde invalshoeken

- geïntegreerd leesverslag over 2 belangrijke kritische werken over één of meer van de besproken auteurs.

Studiemateriaal

Aanbevolen lectuur:

Thomas Pavel, *La pensée du roman* (Paris: Gallimard, 2003)

"De l'usage des vieux romans" in *Etudes françaises* 42/1 (2006)

Theorie van de poëzie FOWM8A

Betrokken docenten

David Gullentops (VUB)

Doelstellingen

De theoretische studie van de perceptie en de interpretatie van poëzie.

Inhoud

In deze cursus wordt nagegaan op welke manier men als lezer poëzie benadert en analyseert.

Hierbij worden de volgende aspecten behandeld : de wisselwerking tussen mimesis en semiosis, de rol van intertekstualiteit, het impact van de leesinstrumenten (beeld, motief, thema, teken,...), het mechanisme van de interpretatie (relevantie/pertinentie), de complementariteit van interpretatiecontext en interpretatieconfiguratie, de mimetische, fenomenologische en tensionele ruimte, het belang van de visuele perceptie voor de interpretatie van poëzie.

Voor de paper wordt de student gevraagd een van de besproken invalshoeken toe te passen op een door hem gekozen tekst

Onderwijsleeractiviteiten

Hoorcollege en seminarie

Evaluatieactiviteiten

Paper

Studiemateriaal

Artikels en literatuur

Postkoloniale literatuur FOTO9A

Betrokken docenten

Theo D'Haen (KULeuven)
Kathleen Gyssels, coördinator (UAntwerpen)

Doelstellingen

Kennismaking met de belangrijkste theoretici van de postkoloniale studies en toepassing op Engelstalig en Franstalige auteurs uit de ex-kolonies, met benadrukking van het Caribische gebied.

Inhoud

Postkoloniale literatuur en theorie hebben een ongelooflijke en nog steeds niet te stuiten groei gekend sinds de jaren '80. In deze comparatieve en complementaire cursus (opgedeeld in een tweeluik, nl. Franstalige en Engelstalige) gaan we nader in op een aantal kenmerken van wat S. Rushdie het "terugschrijven" heeft genoemd. "The Empire Writes Back", ook in de Franstalige literatuur uit de ex-kolonies, en dit in totale afzondering van de Anglo-Saksische en Engelstalige theorieën. Een aantal cruciale vragen worden gesteld door de auteurs en derhalve aan de lezer en literatuurwetenschapper, zoals "omkering en nuancering" van het Westers' superioriteitsdenken, beeldvorming omtrent de Ander (de niet-Westerling, de niet-blanke, de "belated migrant"), en het schrijven van Geschiedenis als ideologisch getint discours dat partieel is en onvolledig, gezien "proceedings too terrible to relate" (T.Morrison) werden weggewist, met name de transatlantische slavernijhandel en de slavernij in de Caraïben, de kolonisatie en haar machtsapparatuur (terreur, vernedering, ...). In de cursus Postkoloniale literatuur worden een aantal belangrijke bewegingen geïllustreerd (diachronisch) en een aantal kopstukken (synchronisch) bestudeerd teneinde de kenmerken van postkoloniaal schrijven in kaart te brengen.

Praktisch: colleges gaan door in D019 op UA (Stadscampus) voor het Franstalige luik, op KUL voor Engelstalige.

Onderrichtstaal: volgens compositie groep (Frans/Engels)

Onderwijsleeractiviteiten

Werkcollege, met studentpresentaties en intense discussie

Evaluatieactiviteiten

Paper

Studiemateriaal

Bill Ashcroft, Gareth Griffiths and Helen Tiffin, eds. *The Post-Colonial Studies Reader*, London and New York: Routledge, 1995

Jean Bernabé, Raphaël Confiant, Patrick Chamoiseau. *Éloge de la créolité/In Praise of Creoleness*, Paris: Gallimard, Ed Bilingue, 1992.

Edouard Glissant, *Caribbean Discourse, Selected Essays* Translated by Michael Dash, Charlottesville: Virginia UP, 1989

Kathleen Gysels, *Sages Sorcières? Révision de la mauvaise mère dans Beloved (Toni Morrison), Praisesong for the Widow (Paule Marshall), et Moi, Tituba (Maryse Condé)*, New York/Lanham: University Press of America, 2001.

Maryse Condé, *Moi, Tituba... sorcière noire de Salem*, Mercure de France, 1987 of in Eng vertaling *I, Black Witch of Salem*, translation Richard Philcox, NY Ballantine, 1992, Afterword Ann Scarborough,

Filles de Solitude: Essai sur l'identité antillaise dans les (auto-)biographies fictives de Simone et André Schwarz-Bart (L'Harmattan, 1996).

"Edouard Glissant and the Net: Rhizomatic Identity and *le Tout-Monde*", Special Issue *New Technologies, Old Hegemonies, Mots Pluriels*, (Summer 2001), <http://www.arts.uwa.edu.au/MotsPluriels/MP1801kg.html>

« L'intraduisibilité de *Moi, Tituba* de Maryse Condé », in hetzelfde *Mots Pluriels* (download from the website « motspluriels »)

« *Scarlet Ibises and Poetics of Relation: Glissant and Walcott* », *Commonwealth Studies and Essays*, Special Issue, Resurgence 31.1 (Autumn 2008): 103-116.

Charlotte Brontë, *Jane Eyre*

Jean Rhys, *Wide Sargasso Sea*

Emily Brontë, *Wuthering Heights*

Maryse Condé, *La migration des coeurs/Windward Heights*

Literatuur van de middeleeuwen FOTP2A

Betrokken docenten

Geert Claassens (KULeuven)

Doelstellingen

Inzicht verwerven in een belangrijk deelaspect van middeleeuwse literatuur, waarbij de alteriteit van deze in vergelijking met de vroegmoderne en moderne letterkunde een belangrijke invalshoek vormt.

Inhoud

Conventie en traditie zijn twee belangrijke factoren die het 'gezicht' van middeleeuwse literatuur bepalen: in tegenstelling tot de 'jongere' literatuur is de notie van originaliteit van zeer weinig belang in het middeleeuws literair systeem. Omdat het ondoenlijk is alle aspecten van conventionaliteit en traditie in een collegereeks aan de orde te stellen, zullen we ons beperken tot een opvallend aspect daarvan: tekststructuur en betekenis, die immers ook sterk door conventies bepaald worden. Het laat zich daarbij gemakkelijk vaststellen dat er een correlatie is tussen (sub)genre en structuurtype, al mag dit zeker niet als een wet van Meden en Perzen opgevat worden.

Deze overwegingen in acht genomen, heb ik ervoor gekozen om in de collegereeks aandacht te besteden aan conventionele tekststructuren en de daardoor gegenereerde betekenissen binnen de Middelnederlandse Arturromans. De centrale tekst ter lezing is de *Torec*, die binnen het corpus van Arturromans een beetje een buitenbeentje is. Van deze tekst zullen we gezamenlijk een structuuranalyse maken, die we toetsen aan andere Arturromans, op zoek naar de significante overeenkomsten en – vooral – afwijkingen.

In de inleidende zittingen zullen de conventies van de (Europese) Arturromans kort voorgesteld worden, binnen een literair-historisch raamwerk. Tijdens de werkcolleges presenteren de deelnemers hun eigen structuuranalyses, die vervolgens ter discussie gesteld worden. Actieve participatie is, vanzelfsprekend, een *conditio sine qua non* voor alle deelnemers.

Onderwijsleeractiviteiten

Inleidende hoorcolleges, werkcolleges (met referaat)

Evaluatieactiviteiten

Paper (op basis van referaat)

Studiemateriaal

David F. Johnson en Geert H.M. Claassens (eds.), *Five romances from the Lancelot compilation*. Woodbridge 2003 [Arthurian Archives X, Dutch Romance III]. Bevat edities van vijf Middelnederlandse Arturromans met modern Engelse vertaling in juxtapositie.

Verdere literatuur zal aan het begin van de collegereeks worden aangereikt

Genetic Criticism: Modern Manuscripts Genetische literatuurstudie: moderne manuscripten FOTQ1A

Betrokken docenten

Dirk Van Hulle (UAntwerpen)

Doelstellingen

In de cursus verwerft de student kennis van zowel de theorie als de praktijk van het onderzoek naar het schrijfproces van literaire werken. Tevens worden vaardigheden in het toepassen van deze kennis bij het interpreteren van literaire werken aangeleerd.

Inhoud

De theorie en praktijk van de genetische literatuurstudie wordt verkend en besproken op basis van een aantal algemene artikelen over tekstgenese en enkele concrete schrijfprocessen: de genese van werk van Samuel Beckett (*Stirrings Still; Comment dire*), Raymond Brulez (*Sheherazade*), Joseph Conrad (*Heart of Darkness*), T.S. Eliot (*The Waste Land*), Willem Elsschot (*Achter de schermen*), James Joyce (*Finnegans Wake*), Thomas Mann (*Doktor Faustus*), Marcel Proust (*A la recherche du temps perdu*),.... Aan de hand van deze case studies zal onderzocht worden hoe de genetische literatuurstudie kan bijdragen tot de interpretatie van met name modernistische teksten.

Onderwijsleeractiviteiten

Hoorcollege en seminarie

Evaluatieactiviteiten

De studenten bereiden een mondelinge presentatie voor over de tekstgenese van een literair werk of over de theorie van de genetische literatuurstudie. Het gekozen onderwerp wordt, onder meer op basis van de feedback en de discussie naar aanleiding van de mondelinge presentatie, verder uitgediept in een paper.

Studiemateriaal

- Theorie:

COMPAGNON, Antoine. "Introduction." *Romanic Review* 86/3 (May 1995). 393-401.

CONTAT, Michel, and Daniel FERRER. "Introduction." *Pourquoi la critique génétique?* Eds. Michel Contat and Daniel Ferrer. Paris: CNRS éditions, 1998. 7-10.

DE BIASI, Pierre-Marc. "What is a Literary Draft? Toward a Functional Typology of Genetic Documentation." *Yale French Studies* 89 (1996): 26-58.

DE BIASI, Pierre-Marc. *La Génétique des textes*. Paris: Nathan, 2000.

---. "What Is a Literary Draft? Toward a Functional Typology of Genetic Documentation." *Yale French Studies* 89 (1996). 26-58.

DEPPMAN, Jed, Daniel Ferrer, and Michael Groden, eds. *Genetic Criticism: Texts and Avant-textes*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2004.

>> Chapter 2: Louis Hay. "Genetic Criticism: Origins and Perspectives." 17-27.

>> Chapter 4: P-M de Biasi. "Toward a Science of Literature: Manuscript Analysis and the Genesis of the Work." 26-68.

>> Chapter 9: Almuth Grésillon. "Still *Lost Time*: Already the Text the *Recherche*." 152-170.

Ferrer, Daniel. "Production, Invention and Reproduction: Genetic vs. Textual Criticism." *Reimagining Textuality: Textual Studies in the Late Age of Print*. Eds. Elizabeth Bergmann Loizeaux and Neil Fraistat. Madison: University of Wisconsin Press, 2002. 48-59.

GRÉSILLON, Almuth. *Éléments de critique génétique. Lire les manuscrits modernes*. Paris: Presses Universitaires de Paris, 1995. Hoofdstuk III: "Comment constituer et lire un dossier génétique?"

VAN HULLE, Dirk. *De kladbewaarders*. Nijmegen: Vantilt, 2007.

---. *Manuscript Genetics*. Gainesville: University Press of Florida, 2008.

- Case studies:

Het materiaal voor de concrete case studies wordt in een reader aangeboden.

Literatuur en psychoanalyse FOTQ5A

Betrokken docenten

Anneleen Masschelein (KULeuven)

Laurence Van Nuijs (KULeuven)

Doelstellingen

Inzicht verstrekken in het functioneren van de psychoanalyse als een hermeneutisch betekenis kader in de literatuurstudie.

Inhoud

"Literatuur en subjectiviteit: de creatie en re-creatie van genres. Autofictie, life-writing, auto-ethnography, essay en dialoog"

In dit OPO wordt aandacht besteed aan de hernieuwde interesse voor subjectiviteit en de persoon van de auteur in de hedendaagse literatuur en literatuurtheorie. Deze hernieuwde interesse is geen terugkeer naar een traditionele autobiografie, die uitgaat van een transparant, homogeen en afgerond levens- en/of Bildungsverhaal, maar gaat gepaard met een aantal (ver)nieuw(d)e genres, gaande van autofictie, life-writing, auto-ethnology tot dialoog en essay, en een theoretische reflectie over de

mogelijkheden van subjectieve vormen van schrijven om te komen tot nieuwe vormen van kennis.

Het behandelde corpus zal zowel Franse als Engelse teksten bevatten evenals een gezonde mix van theoretische en literaire teksten. Komen onder meer aan bod: R. Barthes, P. Lejeune, S. Doubrovsky P. J. Eakins, N. Royle, J. Derrida, J. Butler, V. Colonna. Indien er voldoende tijd is, worden ook andere media verkend.

Onderwijsleeractiviteiten

Werkcolleges

Evaluatieactiviteiten

Paper en permanente evaluatie

Studiemateriaal

Reader

Gastseminarie Charles Altieri (Berkeley) FOTR1A

Betrokken docenten

Doelstellingen

Inzicht verstrekken in een bepaalde literatuurwetenschappelijke benadering onder begeleiding van een prominent vertegenwoordiger ervan; eerstehandskennismaking met het internationale literatuurwetenschappelijke debat.

Inhoud

Prof. Charles Altieri is presently the Rachel Stageberg Anderson Chair in the Department of English at the University of California, Berkeley. Prof. Altieri specializes in 20th-Century American and British Literature and teaches graduate courses on Nineteenth Century Thought, Victorian Literature, Modern and Contemporary English and American Poetry, Modern and Classical Literary Theory, Literature and the Visual Arts, and seminars on specific poets, theoretical problems, and interdisciplinary period studies

Professional Statement

I have been primarily interested in the varieties of Twentieth Century American poetry, especially in relation to philosophy and to the visual arts. I also recently wrote a book on the affects and that shapes my thinking on most topics. But I am in transition. I have been teaching Shakespeare and Hegel and will teach the epic because I want a grand stage on which to figure out what I can say about affect in

literature. I am also working on a book introducing ways of thinking about modern American poetry.

Selected Publications

Enlarging the Temple: New Directions in American Poetry of the 1960s. Lewisburg, PA: Bucknell University Press, Spring 1979.

Act and Quality: A Theory of Literary Meaning. Amherst: University of Massachusetts Press, 1981.

Self and Sensibility in Contemporary American Poetry. New York: Cambridge University Press, 1984.

Painterly Abstraction in Modernist American Poetry: The Contemporaneity of Modernism. New York: Cambridge University Press, 1989. Paperback: Penn State Press, 1994.

Canons and Consequences. Evanston: Northwestern University Press, 1990.

Subjective Agency: A Theory of First-Person Expressivity and its Social Implications. Oxford: Blackwells, 1994.

Postmodernism Now: Essays on Contemporaneity in the Arts. University Park: Penn State University Press, 1998.

The Particulars of Rapture: An Aesthetics of the Affects. Ithaca: Cornell University Press, 2003.

The Art of Modern American Poetry. Oxford: Blackwells, 2005.

Onderwijsleeractiviteiten

Werkcolleges

Evaluatieactiviteiten

De studenten schrijven leesverslagen in het kader van de voorbereidende sessies en treden op als respondenten tijdens de gastseminaries. Scriptie.

Studiemateriaal

Reader

Corpusvak: De roman en de lichamelijkheid FOTQ8A

Betrokken docenten

Dirk De Geest (KULeuven)
Bart Vervaeck (UGent)

Doelstellingen

Dit opleidingsonderdeel wil de deelnemers vertrouwd maken met de vernieuwende roman van de jaren zestig en zeventig. Centraal staat de vraag naar de band tussen die roman en de lijfelijkheid, zowel op het vlak van de thematiek als op dat van de vorm. De seksuele bevrijding wordt typisch geacht voor de sixties; dit vak probeert te onderzoeken in hoeverre dit samenhangt met een bevrijding uit de traditionele romanconventies.

Inhoud

Eerst wordt aandacht besteed aan de inhoudelijke vernieuwing die rechtstreeks aansluit bij de seksuele bevrijding van de sixties. Als voorbeelden van dergelijke taboedoorbrekende romans lezen we Jef Geeraerts' *Gangreen I. Black Venus* (1968) en Jan Wolkers, *Turks fruit* (1969). In een tweede fase komen romans aan bod die op het vlak van de vorm vernieuwend zijn en die bovendien het lichaam een centrale plaats geven: *Aankomen in Avignon* van Daniël Robberechts (1970) en *Ontbinding* van Lidy van Marissing (1972). Tot slot maken de studenten een paper over *Hemel en dier* van Hugo Raes (1964), waarin ze de verworven inzichten toepassen.

Onderwijsleeractiviteiten

Seminaries.

Evaluatieactiviteiten

Permanente evaluatie (met referaten en deelname aan de discussies). Paper over Raes.

Studiemateriaal

De hierboven vermelde werken.

Corpusvak: De verhalencyclus FOTQ9A

Betrokken docenten

Elke D'hoker (KULeuven)
Dagmar Vandebosch(KULeuven)
Bart Van den Bossche (KULeuven)

Doelstellingen

Inzicht verstrekken in de problematiek van de verhalencyclus aan de hand van een aantal gevalsstudies uit de twintigste-eeuwse literatuur.

Inhoud

In dit corpusvak bestuderen we een specifiek literair genre dat zich bevindt in het grensgebied tussen het kortverhaal en de roman en dat onder verschillende noemers bekend staat: short story cycle, composite novel, short story sequence e.d. We vertrekken van een kritische lectuur van enkele theoretische teksten die proberen het genre af te bakenen en te definiëren. Aan de hand van een diepgaande lectuur van een zestal verhalenbundels bestuderen we vervolgens de eigenheid, de mogelijkheden en de werking van het genre. We proberen daarbij een antwoord te formuleren op vragen als: Welke graad van samenhang is er nodig om een verhalenbundel tot een verhalencyclus te maken? Welke vormen van samenhang bestaan er en hoe wordt die gecreëerd met narratieve middelen? Wat is de grens tussen een verhalencyclus en een gefragmenteerde roman? Hoe functioneert een verhalencyclus op het niveau van de thematiek, de structuur, de vertelinstantie, het register, de (geïmpliceerde) lezer? Wat is de ideologische draagwijdte van verhalenbundels die zich als 'narratives of community' profileren? Enerzijds zal het vak dus een theoretisch georiënteerde genrestudie zijn (waarbij aspecten van zowel verhaal, roman als cyclus aan bod komen) en anderzijds zullen die bevindingen geconfronteerd worden met de concrete en creatieve lectuur van enkele teksten.

Onderwijsleeractiviteiten

Inleidend hoorcollege, werkcolleges, korte presentatie.

Evaluatieactiviteiten

Mondelinge presentatie van een discussienota tijdens de werkcolleges; participatie in de discussie; afsluitende paper

Studiemateriaal

Theoretische teksten

Dunn, M. and A. Morris, "Introduction", in *The Composite Novel: The Short Story Cycle in Transition*. Boston: Twayne, 1995.

Ferguson, Suzanne, "Sequences, Anti-Sequences, Cycles and Composite Novels: The Short Story in Genre Criticism", in *Journal of the Short Story in English* 41 (2003).

Garland Mann, Susan, "Introduction", in *The Short Story Cycle. A Genre Companion and Reference Guide*. New York: Greenwood, 1989.

Lusher, Robert M. "The Short Story Sequence: An Open Book." in *Short Story Theory at a Crossroads*, eds. Susan Lohafer and Jo Ellen Clarey, Baton Rouge: Louisiana State UP, 1989: 148-167.

March-Russell, Paul, "The Short Story Cycle", in *The Short Story. An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh UP, 2009: 103-119.

Nagel, James, "Introduction", in *The Contemporary American Short Story Cycle. The Ethnic Resonance of Genre*. Baton Rouge: Louisiana State UP, 2001: 1-17.

Primaire teksten

James Joyce, *Dubliners* (1915)

Alice Munro, *The Beggar Maid: Stories of Flo and Rose* (1978)

Gianni Celati, *Narratori delle pianure* (1985)

Italo Calvino, *Palomar* (1983)

Carlos Fuentes, *La frontera de cristal* (1995)

Juan Goytisolo, *La semana del jardín* (1997)

Corpusvak: Kafka & Theory

Betrokken docenten

Vivian Liska (UA)

Doelstellingen

The course aims at providing an in-depth understanding of selected readings of Kafka's work by a number of major twentieth century thinkers. Beyond a study of these individual readings, the course hopes to enhance the participants' insight into the relationship between literature and theory.

Inhoud

Like most major writers, Kafka has been extensively read from a Marxist, psychoanalytical, deconstructive, feminist, postcolonial, politico-theological perspective. Some of the readings of Kafka's work have become major texts in their own right. The course starts out with a reflection about various ways in which literature can feature in philosophical and theoretical texts (as illustration, exemplum, foil, subtext ...) and investigates why some authors (Hölderlin, Beckett and, of course,

Kafka) lend themselves particularly well to this encounter. This introduction will be followed by a brief overview of Kafka's presence in the writings of several twentieth century thinkers ranging from Benjamin and Blanchot to Butler and Badiou. The main part of the course will be devoted to a close analysis of selected texts by Benjamin, Arendt and Agamben. The course ends on student presentations of a Kafka-reading of their choice. A list of Kafka-related texts by authors including Camus, Adorno, Derrida, Cixous, Deleuze and Guattari, will be presented to the students at the beginning of the course.

Onderwijsleeractiviteiten

Seminar.

Evaluatieactiviteiten

Class participation and paper.

Studiemateriaal

A reader of the texts to be studied in class (including an extensive bibliography) will be provided before or at the beginning of the course.

Primary literature:

Kafka's Selected Stories, edited by Stanley Corngold (Norton Critical Edition) 2006. (But any edition of Kafka's stories and short prose in English or German will do)

Franz Kempf, *Everyone's Darling: Kafka and the Critics of His Short Fiction*, Camden House 1995.

De campussen

Hoe de UA-campus bereiken?

De UA-vakken van de interuniversitaire Master in de literatuurwetenschappen worden aangeboden op de **Stadscampus van de UA**, complex **Rodestraat 14**, op wandelafstand van het Centraal Station (10 min.) en het Busstation 'F. Rooseveltplaats' (5 min.).

Hoe de UGent-campus bereiken?

De UGent-vakken van de interuniversitaire Master in de Literatuurwetenschappen worden aangeboden in het complex **Blandijnberg 2** of **Rozier 44**. Deze gebouwen liggen op wandelafstand (15 min.) van het station Gent St.-Pieters. Trams vanaf het station: lijn 1, 10 of 11 – afstappen aan de vijfde halte, 'Plateaustraat'.

Hoe de KUL-campus bereiken?

De KUL-vakken van de interuniversitaire Master in de Literatuurwetenschappen worden aangeboden in het **faculteitsgebouw letteren**, dat op wandelafstand (10 min.) ligt van het station: Martelarenplein en Tiense Vest oversteken, via Maria Theresiastraat naar Blijde-Inkomststraat.

Hoe de VUB-campus bereiken?

De VUB-vakken van de interuniversitaire Master in de Literatuurwetenschappen worden aangeboden op de Campus 'Oefenplein', Pleinlaan 2, in de **gebouwen B/C: humane wetenschappen**.

CAMPUS 'OEFENPLEIN' IS BEREIKBAAR:

met het openbaar vervoer

- trein* Station Etterbeek (regelmatige verbindingen met Brussel-Noord)
- metro* Halte 'Petillon' op de lijn van het Centraal Station in de richting 'Debroux'
- tram* Tramlijnen 23 en 90 rijden langs de VUB op de Generaal Jacqueslaan
- bus* Van Brussel-centrum:
 - lijnen 95 en 96*: halte hoek Kroonlaan-Generaal Jacqueslaan
 - lijn 34*: via de Waversesteenweg
 - lijn 71*: via de Kroonlaan

met de auto

Via de Kroonlaan, de Waversesteenweg of de Generaal Jacqueslaan.